

Lietuvių Šagos Brazilijoje Organas
Leidėjas: LIETUVIŲ Š-GA BRAZILIJOS
Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz Moreira Landim
REDAGUOJA
Redakcinė Komisija
Rankraščius redakcija taisy savo nuostatais
nesunaudoj rankraščių nesaugo ir savo lėšomis
uegrazina.
Už apmokamus skelbimus neatsako.

LIETUVIŠKIS

CONSULADO DA LITHUANIA
Rua Jaguaribe, 477
Capital.

4 sk. Nr. kaina 300 rs

Prenumeratos kaina:

Brazilijoje metams 12 milreisy, pusmečiui
6\$000 Pietų ir Šiaurės Amerikoje metams
15 milreisy, pusmečiui 8 mlr.

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADR

Rua Bandeirantes, 474 Telf. 4-3925
Caixa Postal 1764 São Paulo.

O maior e mais antigo jornal da America do Sul.

Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

13-ti METAI.

SÃO PAULO, 1941 m. Sausis - Janeiro mėn. 31 d.

Nr. 4 (682)

2523850

Lietuvių Tauta Nenurims Tol, kol Bus Gražinta Jai Smurtu Palaidota Nepriklausomybė.

ITALIJOJ REVOLIUCIJA Rumunu Sukilimas Ziuriai Numalšintas

Italijoje revoliucija

LONDONAS, 26. — Pranešama, kad Šiaur. Italijos pietuose prasidėjo revoliucija. Žinios iš Belgrado, Zuriko ir Ankaros tvirtina, kad pabaigoj pereitos savaitės vokiečiai pastebėjo bruzdėjimą Milane, Turine ir Brindizėj. Naktį iš 25 į 26, įvairiose Italijos vietose suareštuota daug karninkų ir kitų aukštųjų valdininkų, kurių tarpe ir buvęs Italijos karo vadas gen. Badoglio. Italų sukilėliai bombardavo vokiečių generalinį štabą Italijoje. Dabar, kaip praneša iš įvairių kraštų telegramais, vežama tenai labai daug vokiečių kariuomenės malšinti sukilimą. Visa Cicilijos sala vokiečių rankose.

Rumunijoje sukilimas ziuriai numalšintas

Iš Bukarešto pranešama, kad Rumunijoje sukilimas jau numalšintas. Miestuose esančios pilnos gatvės lavovų, o dar daugiau ligoninėse sužeistų, kurių asmenybės neišaiškintos. Sušaudytas ex ministras Jasinski. Daugybė karninkų ir šiaip žmonių laukia karo lauko teismo. Šiam rumunų sukilimui nepavykus, vokiečiai dabar laisvai šeimininkaus drauge su išdaviku Antonesku.

Šiaurės Amerikoje sabotazai

Kai kuriuose Amerikos fabrikuose pasireiškė sabotazai. Parengtųjų karui orlaivių mechaninėse dalyse randa trūkumų ir nenormalumų. Taip pat viename karo laive susekta, kad neveikė telegramų siųstuvas.

Graikai artinasi prie Valonos

Nežiūrint italų priešinimosi, graikai visu Albanijos frontu slenka pirmyn ir artinasi prie Valonos miesto, kurį šio mis dženomis tikisi užimti.

Abisinija ir Somalija

Anglų kolonialė kariuomenė įėjo į Abisiniją ir Italų Somaliją. Nelaisvėn paimta tūkantai italų kariuomenės ir labai daug karo medžiagos.

Prancūzai praleido.

Autoritetingi prancūzų sluoksniai iš Vichy praneša, kad

neatsižvelgiant anglų paimto nelaisvė Brazilijos pakraščiuose vežusio iš P. Amerikos maistą prancūzų laivo „Mendoza“, prancūzai praleido pro Marselį anglų belaisviams Vokietijoje maistą.

Nažudytas Trockio sargas

Meksikos policija areštavo brolius Luis ir Leopoldą Arenalus, kurie prisipažino nužudę amerikoną Robertą Sh. Harte, Leono Trockio sargą. Kodėl tas Trockio asmens saugotojas tapo nužudytas, niekas negali pasakyti.

Šeši italų ministrai i karą

Iš Romos pranešama, kad Musolinis išsiuntė į karą su graikais šešis savo ministrus: Giuseppe Bottai ir Giuseppe Gerla — Auklėjimo ir Viešųjų darbų ministrai, Musolinio žentas, aviacijos viršininkas grafas Ciano, kultūros ministras — Aleksandra Pavolini, korporacijų — Renato Kicci ir fašistų partijos eks sekretorių — Roberto Farinacci. Dabar visi turės suprasti, kad riestai pasidarė fašistams, nes į karą jau patys vadai eina.

Blogai žydeliams Belgijoje

Vokiečiai okupavę Belgiją pradėjo valyti žydus. Iš Flan drijos ir Antverpeno apylinkių jau uždare į koncentracijos stovyklas, Hasselte, 20 000 žydėlių. Viso žydų skaičius Belgijoje siekia ligi 40.000. Sa koma, kad artimiausiu laiku bus izoliuoti ir likusieji. Gerai Hitleris ir daro naikindamas šią veislingą semitų rasę, kuri prisidėjo prie mūsų tėvynės Lietuvos laidotuvių.

Amerikos ginklu produkcija

WASHINGTON. — Šiuo laikui Amerikos fabrikuose per mėnesį pastato 700 karo orlaivių, 2 400 orlaivinių inžinierių ir 100 tankų, kaip reportuoja šalies gyvenimo komisija. Valdžia jau davė užsakyti 10 milijonų dol. pagaminėti įvairių karo pabūklų.

Pasunkėjo karas Albanijoje

Vokiečiams prisitūsus į Al-

baniją daugelį motorizuotų kariuomenės ir įsitvirtinus paliai Skumbi upę, kad užkirstų kelią į Albasano ir Albanijos sostinę Tiranos, graikams pasunkėjo karas su italais. Bet vis gi graikai, nors lėčiau, kasdien paslenka pirmyn.

Mirė Graikijos Vadas

Sausio 29 d. Graikijoje mirė graikų ministris pirmininkas ir genialus karo vadas Metaxas. Ši žinia plačiai pasklidusi po pasaulį sujaudino visą graikų tautą ir anglus, kurių įsiai buvo geras bičiulis ir draugas kovose su bendru priešu.

Pagal spaudos pranešimus, gen Metaxas mirė po jam padarytos gerklėje operacijos. Prieš mirdamas savo vietininku įsiai paskyrė Aleksandrą Corizis.

Mirė vokiečių Teisingumo ministeris

Iš Berlyno pranešama, kad sausio 29 d. mirė širdies liga Vokietijos teisingumo ministeris Franz Guertner. Teisingumo ministeriui įsiai buvo nuo 1932 m. kai susitvėrė von Pepeno kabinetas.

— ANGLAI skelbia baigią užimti Italų Somaliją.

— SMARKIAUSI ligi šiol mūšiai italų su angliais tęsiasi Afrikoje prie Mekeli, tarp Derno ir Tobruko, kur italai sukonzentruoja paskutines jėgas, kad užstoju angliams kelią į Bengazi.

Papeleria Paratodos

VENDASPOR ATACADO E VAREJO
Rua José Paulino, 437
FONE, 5-6468
OFERECE:

Cadernos de 400 reis por 300 reis
Provas Mensaes (capa cartol.) 1.º ano 700 reis
" " " 2.º 3.º 4.º ano 900 reis
Lapis Johan Faber a 200 reis
Lapis de cor caixa 500 reis
2 Penas por 100 reis
Pastas de couro desde 6500 reis

DESCONTOS SOBRE OS LIVROS
Alem destes preços oferecemos valiosos brindes

— IŠ ITALŲ Somalijos italų kariuomenė daugumoje vietų traukiasi be mūšio.

— ITALAI džiaugiasi, kad vienoje atakoje prie Derno smarkiai apkūlę anglus.

— NEOFICIALIAI pranešama, kad Albanijon ir Graikijon anglai privežė daugybę australiečių kareivių.

— VIENAME Albanijos fronte italai mėgino kontraataką. Graikai durtuvais išsklaidė italus.

— NEOFICIALI žinių agentūra praneša, kad dabartinė prancūzų vyriausybė slaptai tarėsi su angliais, kaip atskratyti vokiečiams.

— VISUOSE Italijos didesniuose miestuose ant sienų išrašyta šūkiu: „Šalin diktatorių Musolinis! Šalin vokiečiai ir fašizmas iš Italijos!“

— BUVęs rimtas kandidatas į Amerikos prezidentus Wendell Wilkie (Vilkas, Klai pėdos krašto lietuvis) jau atvyko į Londoną dėl svarbios slaptos misijos, kur tariasi su žymiais Anglijoje politikais. Kaip žinome, vokiečių raugu užkrėstas Vilkas yra priešingas Amerikos įstojimui į dabartinį karą. Angliją įsiai pasiekęs orlaiviu.

— JAPONIJOS ministeris Matsuoka sako, kad Japonija labai greitai galinti pradėti karą prieš Ameriką.

— PAPILDOMAI pranešama, kad Italijoje vokiečiai sušaudė tris italų generolus.

MINISTERIO DA GUERRA

São Paulo

Em 2 Janeiro de 1941

N.º 1197

Recenseamento Militar

I — Envio-vos, anexadas a este, ..1 relações para recenseamento militar, que devem ser preenchidas com os nomes de todos os cidadãos brasileiros (ou naturalizados), residentes nesta Capital, que pertençam a quaisquer quadros desse estabelecimento, mas nascidos em outro município que não o nosso, de qualquer Estado, no período de 1.º de novembro de 1920 a 31 de outubro de 1921.

II — As relações em apreço, que nos serão devolvidas, com ofício, no máximo até 1.º de março deste ano (prazo que não pôde ser excedido sob nenhum pretexto, a menos que haja autorização especial desta J. A. M.), devem ser obrigatoriamente datilografadas e conter dados absolutamente certos relativamente a nome do recenseado, filiação, data e local do nascimento, nos termos da legislação militar e sob plena responsabilidade dos empregadores.

III — Para ciência desse estabelecimento, bem como para que não seja alegada ignorancia, vão abaixo transcritos os art.º 187, 188, 189, 190, 196, 200 e 201 do Decreto-Lei n.º 1.187, de 4 de abril de 1939, nas partes de interesse geral sobre alistamento:

“Art.º 187 — Todo individuo que fabricar documento falso ou falsificar, alterar ou modificar documento verdadeiro para fins de alistamento, convocação, incorporação ou que para os mesmos fins se servir de documento falso, falsificado, modificado ou alterado: — pena de prisão com trabalho de um a tres anos e multa de 100\$000 a 1.000\$000.

“Art.º 188 — Inocerção na pena de prisão com trabalho, de seis meses a dois anos e multa de 50\$000 a 500\$000:

a) — os que praticarem ou se utilizarem de qualquer fraude ou falsidade não prevista no artigo anterior em relação ao alistamento, convocação, incorporação, licenciamento, isenção ou adiamento de incorporação.”

PARSIDUODA

GERAS LIETVIŠKAS PENSIÓ NAS TIK UŽ 4:000\$000.

Teirautis: Alameda Cleveland, 277. Prie Sorocabanos toties.

“Art.º 189 — Ficarão sujeitos á pena de prisão com trabalho de quatro meses a um ano e multa de 30\$000 a 300\$000:

a) — os que fizerem falsa declaração de domicilio, residência, idade, estado civil ou de qualquer outra natureza.”

“Art.º 190 — Inocerção na pena de multa de 100\$000 a 1.000\$000 aqueles:

a) — que não promoverem a apresentação ou a incorporação de chamados a incorporar-se, tendo a obrigação de o fazer;

b) — que não promoverem a prisão de insubmissos, desde que tenham a obrigação de o fazer, ou deixarem de indicar ás autoridades o local onde se encontra o insubmisso;

c) — que facilitarem ilegalmente meios para a isenção, adiamento de incorporação ou ocultação de chamado a incorporar-se ou á captura de insubmisso ou desertor;

“Art.º 196 — Os chefes, diretores, gerentes, administradores de sociedades civis ou comerciais, associações, estabelecimentos mercantis ou não, institutos e coletividades de qualquer natureza e ministros de qualquer religião, que não devolverem, no prazo regulamentar, as listas recebidas de qualquer autoridade para fins do serviço militar ou as devolverem sem a correspondente informação, com omissão de qualquer nome ou com informações falsas, pagarão a multa de 200\$000 a 2.000\$000.”

“Art.º 200 — Quem se negar a receber listas, qualquer comunicação ou documento, enviadas por autoridades em funcão desta lei, ou recebendo, negar se a assinar e a dar recibo, pagará a multa de 100\$000 a 1.000\$000.”

“Art.º 201 — Quem não se alistar no prazo regulamentar pagará a multa de 100\$000 a 200\$000.”

Jeį esi lietuvis, ar užsiprenumeravai "LIETUVI" 1941 metams?
Jeį dar ne, tai skubėk atlikti savo pareiga.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Stipendijos lietuviams studentams

Iš Vichy gauta žinių, kad Prancūzijos vyriausybė paskyrė visiems metams stipendijas 12 lietuvių studentų, kurie pasiliko Prancūzijoje. Jų dauguma buvo nepriklausomos Lietuvos vyriausybės stipendininkai, tačiau atėjus maskolių okupantams, raudojoji Lietuvos valdžia iš jų stipendijas tuojau pat atėmė. Tuo būdu liečuvii studentai buvo atsidūrę į labai varginą padėtį, tuo labiau kad jie negalėjo kaip svetimšaliai gauti jokio darbo.

Šis gražus prancūzų vyriausybės žestas sukelia visuose lietuviuose gilus dėkingumo jausmą, ypač atsiminus, kad Prancūzija, išlikta didelių nelaimių ir suskaldyta į kelias dalis, pati gyvena visokeriopu sunkumu. Lietuviai studentai, kilnius prancūzų vyriausybės įgalinti tęsti toliau pradėtus mokslus, pasiryžę pašvesti savo jaunus jėgas nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymui. Kartu jie visuomet su didžiausiu dėkingumu prisimins prancūzų vyriausybės paramą, suteiktą jiems tokia kritinga valanda.

Stipendijas gavo šie lietuviai studentai: J. Kossu Aleksandravičius, vienas žymiausių lietuvių poetų, Baibilus, Kudirka, Andžejauskas, Vardauskas, Povilauskas, Dundulis, Kiaulėnienė, Ralys, Paškevičiūtė ir Padaiskienė.

Tenka pastebėti, kad stipendijos gautos Lietuvos Pasiuntinio Prancūzijoje p. P. Klimo pastangomis. P. Ministeris P. Klimas, ilgus metus išbuvęs nepriklausomos Lietuvos valstybės Pasiuntiniu Prancūzijoje ir turėdamas plačių ryšių tiek su prancūzų valdžios, tiek su įtakingais mokslo bei visuomenės veikėjų sluoksniais, padėjo daug pastangų minėtoms stipendijoms išrūpinti. Ypač p. Ministerio P. Klimo išleista sumanymą parėmė Prancūzijos užsienių reikalų ministerija, parodžiusi didelį atjautimą lietuvių studijuojančio jaunimo vargingai padėčiai.

Prancūzijoje dar yra pasilikę nemaža lietuvių, ypač darbininkų, kurie nemano rįžti į bolševikų okupuotą

Lietuvą. Jų padėtis taip pat yra labai sunki, nes ir jiems, kaip svetimšaliams, nelengva susirasti darbo, tuo labiau, kad pačių prancūzų tarpe yra daug bedarbių. Kai kurie lietuviai gyvena Prancūzijoje jau ilgus metus, bet ir jie yra skaudžiai nukentėję per karo įvykius. Dalis lietuvių gyvena vokiečių okupuotoje Prancūzijos dalyje.

— „TARYBŲ LIETUVA“ praneša, kad Pienocentras Vilniuje netrukus pradėsįs statyti didžiulius namus, kuriuose būsianti šios įmonės direkcija, o kartu ir šaldytuvai.

— SOVIETŲ LIETUVOS laikraščiuose paskelbtas straipsnis, kurio autorius yra žmogus su reikšminga pavarde V. Kaša. Šis maskolis, kuris pasirašinėja kaip „Lietuvos TSR prokuroro pavaduotojas“, atidengia daug paslapčių, kaip okupuotoje Lietuvoje bus organizuojamas „teisėtumas“. Pasak autoriaus, kiekvienoje įstaigoje, įmonėje ir net kooperatyvuose būsįsį parenkami 3—5 žmonės, kurie vadinsis prokuratūros taktininkavimo grupe. Šie žmonės bus sovietiškos prokuratūros bendradarbiai, kurie pranešinės apie kiekvieną pastebėtą prasižengimą. Bet jų uždavinys bus ne tik davinėti prokuratūrai skundus apie įstatymų sulaužymą ir turto aikvojimo bei gadinimo faktus, bet ir žiūrėti, kad „įmonėje visų pirma būtų griežtai vykdomi komunistų partijos ir tarybinių vyriausybės organų nurodymai“. Kitais žodžiais tariant, šių prokuratūros taktininkavimo grupių narių darbas bus sekti darbininkus ir tarnautojus ir juos įskundinėti GPU, nes kaip ir sovietų Rusijoje, taip ir okupuotoje Lietuvoje prokuratūra tėra paklusnus įrankis GPU rankose. Tad oficiališkai GPU visose įstaigose ir įmonėse turės savo agentus. Tame pat straipsnyje „draugas“ Kaša įsaktmiau urodo, kad jo bendradarbiai turėsįsį sekti gyvenimą ne tik miestuose, bet ir kaimuose.

— STUDENTAMS pradėjus bruzdėti, pagaliau iš buv. Neolituanijos korporacijos patalpų iškraustyti rusų kareiv-

viai, bet ir per kelis jų semininkavimo mėnesius šie rūmai palikti tokioje būriose padėtyje, jog jiems reikia generalinio išvalymo ir remonto. Dabar Universiteto vadovybė tariasi su inžinieriais, kaip šiuos rūmus galima būtų pritaikinti studentų nakvynės namams. Taip pat ieškomos lovos, nes ir jų niekur negalima gauti.

— VILNIAUS universitete atidaryta katedra žydų kalbai ir literatūrai. Katedrai vadovauja žydų kalbininkas prof. N. Priluckis!

— OKUPOUOTOJE Lietuvoje jau pritrūko statybinės medžiagos. Valstybinis statybinis medžiagų pramonės trestas išleido pranešimą, kad norintieji pirkti plytų, čerpių, kokių, kalkių ir drenažo vamzdžių turi gauti specialinius pažymėjimus miestuose iš burmistų, o valsčiuose ir kaimuose iš valsčiaus viršaičių. Net namo remontui ar krosniai reikalinga medžiaga negalima pirkti be tokio pažymėjimo. Jeigu reikalaujama mažesnis statybinės medžiagos kiekis, tai nurodoma, jog galima su minėtais pažymėjimais kreiptis į plytinę ar koklinę, o jei reikalaujama didesnis kiekis, tuomet reikalinga dar gauti valstybinio statybinis medžiagų tresto leidimą.

— RYŠIUM su paskelbtais rinkimais į SSSR aukščiausiąją tarybą, „draugas“ J. Paleckis pasakė per radiją kalbą. Ši Lietuvos nepriklausomybės duobkasio kalba pasiekia ligšiol dar nesumuštą plytlaizivimo rekordą. Už teks pacituoti tokius perlus: „Paskelbimas įsako apie paskyrimą dienos rinkti atstovams į TSRS aukščiausiąją tarybą naujosiose apygardose ir respublikose, įsijungusiose į broliškąją galingąją tarybų krašto seimą, Lietuvos liaudies buvo sutiktas su entuziazmu, su jausmu didžiausio dėkingumo Tarybų Sąjungai ir Lietuvos išvaduotojui — draugui Stalinui“. Toliau „draugas“ Paleckis sako, kad „išdidžiai ir džiaugsmingai rinksime savo atstovus į tarybinį parlamentą“, „vykdydami laisvo valios pareiškimo teisę“.

Kaip matome, čia yra padėka ir „Lietuvos išvaduotojui — draugui Stalinui“ ir „laisvos valios pareiškimas“ ir t. t. Komentarai, rodo, ne reikalingi, nes žodžiai yra per silpni, kad išreiškus visą panieką tokiam sutvėrimui, kaip J. Paleckiui.

Iš tolesnės šio lietuvių tautos išgamos kalbos sužinome, kad vien tik apskričiuose ir apylinkėse sudaromos 2.500 rinkimų komisijos. Miestuose vyksta komunistų partijos aktyvistų, agitatorių ir propagandininkų bei laikraščių redaktorių pasitarimai. Lietuvių kalba esą išleisti Stalino ir Molotovo pranešimai apie konstituciją. Viskas eina „dvasios pakilimo ir džiūgavimo aplinkumoje“.

Kadangi pavergtoje Lietuvoje eina intencinga rusifikacija, tai ir mes baigsime šiuo rusišku pasakymu: „Ty skaži mnie gadina, skoliko tebie dadeno“ (pasakyk man šluže, kiek tau sumokėta)...

— OFICIOZAS „Tarybų Lietuva“ rašo: „Marijampolės greitoji pagalba netvarkoje. Lapkričio 4 d. prie Kvietiškių žemės ūkio mokyklos ant geležinkelio, vyko nelaimė. Šaukiant į nelaimės vietą greitąją pagalbą, ji neatvyko. Paaikėjo ir neatvykimo priežastis: netvarkoje mašina ir kažkur dingęs šoferis“. Vienu žodžiu, viskas eina stachanoviškai!

Lietuvių turtai i Rusija

Nacionalizavę namus visoj Lietuvoj, bolševikai išvežė iš jų visus reikandus, radio aparatrus, šaldytuvus, pianus ir kitokius daiktus. Visa tai atsidūrė Maskvoje. Pasakojama, jog viename Kauno gražiai išpuoštame bute apsigyvenusius dvi maskolių šeimynas. Moterys tuojau nuplėsusios nuo langų šilkines uždanngas ir iš jų pasisuvusios suknius. Ant langų užkabino sios paprastus maišus.

Visi tie atėjūnai sumanė miegoti viename kambary. Kuomet jų paklausė, dėl ko jie krūvoj miega, tai buvo atsakyta: „Mes taip įpratę Rusijoj gyventi“.

TIK „LIETUVIŲ“ SKAITYDAMA VISA VISKĄ ŽINOSI

Italų imperijos žlugimas

Jau dabar galima aiškiai pasakyti, kad Italijos imperija žlugo. Prieš metus laiko italų fašistų demonstracijose mesti šūkiškai prieš prancūzus: „Mes norim Džibuti ir Tuniso“ paliko tik svajonėmis. Šiandie pačios Italijos likimas, lyg Demoklo kardas, kybo ant plauko. Pralaimėjimai visuose frontuose rodė, kad italų liaudis yra priešinga fašisto Musolinio planams. Karas su abiniais ir Musolinio taktininkavimas sugriauvant Ispaniją paaknkamai praplėšė italams akis. Išvargintą, nualintą ir išbadėjusią Italijos liaudį, diktatorių, dėl savo garbės ir riebaus ka-

snelio, paaukojo karo dievai — vokiečiams. Šioji revoliucija aiškiai pasako, kad fašistų svajota Italijos imperija jau subyrėjo. Hitleris, kaip pasaulio grobuonis, be abejo, tuo tarpu ją užvaldys. Nors dabar dar atsilaiko, bet pradeda braskėti ir jo kedė... Laimėjimui bet kokio darbo jėga glūdi ne tik disciplinoje, ne įsakymuose ir ne drakoniskose įstatymuose, bet liaudyje — visos tautos dvasioje. Pavasarį turime laukti visoje pavergtoje Europoje revoliucijos. Pavasarį turime laukti visų diktatorių ir diktatūrų žlugimo. Pasaulį turi valdyti liaudis!

Klaidingais keliais

Neseniai lenkų, Paranoj, leidžiamoj „Gazeta Polska“ buvo atspausdinta kovotojo už laisvę gen. Sikorskio straipsnelis. Jame jis apibūdina buv. Lenkijos valdymo sistemą ir režimą. Generalas sako, kad žlugusi Lenkija ėjusi klaidingais keliais, kuriais anksčiau ją vedė atgyvenę savo amžių visoki ponai ir dvarininkai. Pasak jo, jo atkurtoji Lenkijos respublika turėsianti būti pilnojo žodžio prasmėj — demokratinė respublika, o ne, prie dangoj respublikos, fašistinė diktatūra, kaip buvo valdant Moscičkui. Ponų lepsiškumas, lėbavimas, o juo labiau liaudies sprespauda ir klasių nelygybė pagreitino Lenkijos žlugimo.

Tarp kitko jis palietė ir

— LIETUVOJ leidžiamas komunistinis „Darbininkų Žodis“ 36 nr. paduoda šitokią žinutę, kurią čia išsiai pacituosime:

„Šiaulių tekstilės audinių darbininkai prie fabriko įsirengė klubą. Nors klubą ir gražii įrengė, bet patys darbininkai nemcka kultūringai sunaudoti savo liuoslaikio — į susirinkimus ir pasilinksminimus ateina girti, rėkauja, stumdosi, dar ir girtų draugų atsiveda“.

Žinoma, kad šitokią tvarką kultūros namuose gali palaikyti tik „kultūringi“ komunistai.

Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos bei Estijoje buvusius vidaus gyvenime normalumus. Ir pabrėžė, kad visos šitos valstybės ėjusios klaidingais keliais, kurie jas ir nuvedę tinsioj į pražūties narus. Toliau gen. Sikorskis sako, kad valstybės vairs priklausio tik tiems, kurie tą valstybę sukūrė ir už ją stovė savo krūtinės, t. y. — liaudžiai. Jo atkurtoj Lenkijoj būsįsį panaikinta luominiai skirtumai, išdalintos dvarų žemės ir žodis „ponas“ būsįsį išbrauktas iš kalbos, kaip atgyventų laikų — baudžiavos simbolis.

Juokai

PIRMAS VIDUTINIS

Traukinio pasażieris tarnautojui: „O kiek sveikas vidutiniškai gauni tarnagrašie nuo vieno pasażierio?“
Tarnautojas: „visą dolerį, tamsta“.

Pasażieris padavė dolerį ir jau buvo beinas, bet jo domė atkreipė nepaprastus tarnautojo dėkingumas. „Laba, labai ačiū“, sako jis. „Tamsa esi pirmas pasażieris, kuris sulg mano nuomone, davė vidutinišką tarnagrašį.“

Miesto gatvėj stovi kažkoks žmogus ir prašo vienos ponios:

— Čerojį poniute, duokite nors šimtą reišų vargšui, aklam žmogeliui.

Ponia nustebusi pasako: — Bet kad gi tamsta neaklas!

— Aš prašau ne sau, bet savo draugui, kuris yra aklas.

— Kuris?

— Tas, kur stovi prie namo kampo.

— O ką jis ten veikia?

— Žiūri, ar neateina policininkas.

— Nikodemai!.. A, Nikodemai!.. už peties ėmė atsargiai judinti.

(B. d.)

St. P.-s.

Užkeikti Pinigai

(Taša)

Išnyksta paskutinės saulėlydžių šviesos. Medžių siluetai sustingsta juodumos mariose, tiktai aukštesniųjų viršūnės žiburiuoto dangaus fone iškarpytais liežuviuiais rymo. Abu kaimynai prie gumbuoto ažuolo pėdos prisiglaudę, tyliai murkso, į pavytus plaučius ažuolino vėsiaramybę ir karčius tabako dūmus siurbdami. Pilki šurpuliai ropinėja visu kūnu, tačiau jaužui surinkti žagarai tebeguli išsidraikę — tarytum naktigoniai bijo, kad ugnies liežuviai gelsvu spurdėjimu nenubaidytų susirinkusių atminimų, kurie, tirštu spiečių apie ažuolą sustoję, paliegiusias širdis jaunystės džiuguliais nuskaldrina.

aukstumą smailasmakis delčia, ir skystutis sidabras ganykių lygumas nulieja. Kaimynai, į milines įsisupa, saldaus miegučio pučia. Stundžia net pagargaliuodamas knarkia. Išdžiūvusį kaklą į švarko apykaklę įtraukęs, rankas į kailinių rankoves subrukęs, storais autais apsuktas kojas prie pilvo prierietęs, retkarčiais suvaitodamas arba neaiškų žodį klaičiai surikdamas, išsis Kazys šalia likusių laužo nuodėgulių. Nikodemas, išbalusį, rausvais plaukais apžėlusį skruostą prie kairiojo peties palenkęs, vos vos pro nosį kvėpuoja. Jo miegas panašus į kvėpuoja. Jo miegas panašus į kvėpuoja. Jo miegas panašus į kvėpuoja.

— Nikodim!.. A, Nikodim... — pasilenkęs judina Tarulį už alkūnės. — Ar dar nesušalė?.. Man jau ir rankos sugrubo.

Nikodemas apsisverčia aukštelninkas ir ima dantimis čepsentis.

Nikodim!.. A, Nikodim... — tęsia Kazys.

Kas?.. Ką?.. Ar arkliai negerai? — Iš miegų aiškiai nesustivokdamas grabalioja Tarulis.

Arklių biesas neims, bet šaltis baigia visus kaulus lau-

žyti, — Kazys smagiai nuspurto ir ima apstingusias rankas trinti. — Žinai ką sugalvojau? — Kad taip ėmus ir abiem kartu sugulus.

— Gal ir šilčiau būtų, — fegmatiškai atsako Tarulis.

— Kailinius skersai užsiklojam, kelius suduriam ir, kaip bajorai, sau karališkai išsimiegam.

Naktigoniai susiklosto kailiniais, apsidangsto milinėmis, prisiglaudžia vienas prie kito ir natraktą nakties poilsį toliau tęsia. Sausas Kazio knarkimas susimoišo su ramučiu Nikodemą kvėpavimu, gyslotos Tarulio rankos aprango išdžiūvusią Stundžios krūtinę. Geroką gabalą nuknaręs, Kazys knosteria ir nueina arklių sužiūrėti. Grįžęs vėl bando užmigti, tačiau nebegaia. Suskridusios mintys ima kamuoti seniai sopamą žaidą. Užkastas turtas, aukso prigrūsta dėžė, slėpiningo kairininko šinelis su kišeniu lo-

biais uodų spiečiumi zuja sąmonėje, skamba širdies labirintuose. Kazys žiūri į išbalusį, sunykusį Nikodemo veidą ir galvoja:

— Vargingas, baisiai vargingas ir Tarulio gyvenimas. Keturi hektarai, šešetas rėksnių, paliegielė žmona — manykis žmogus, kad toks geras ir gudrus... Aha... O buvom jauni, o buvo toks garbus ažuolynas, o gyvenimą kitokį esant manėm...

Virpančiais pirštais prisikemša pypkę tabako, lopytais kailiniais apdangsto Nikodemą ir, veik vienmarškinis ir bekepuris, atsisėda šalia ugnivietės pelenų.

Aukso godulys sukretė ramutę ūkininko galvoseną ir širdį nuodų monais užkerėjo. Ligi šiol buvęs ramus, visus kryžėlius pratęs kantriai nešti, pasitenkinęs mažu ir mažų dalykų, stačiai smulkmenų tetroškęs, staiga ėmė galvoti, kad jo gyvenimas bai-

siai tuščias ir skurdus, kad žmonės — alkanų vilkų gauja, besiriejanti dėl nugrauzto kaulo likučių, kad tik aukso pasvaigęs žvangėjimas tegalys jį iš vargo bedugnės ištraukti. Ir dabar, bežiūrėdamas į draugo sunykusį pavidalą, pajuto dar didesnį sopulį ir jniršimą.

Nublanko rytai, žvaigždžių būreliai žydrynių skarose ėmė tirti, o Kazys teberimo jo galvą ant kelių nunėręs.

— Gal imti ir visą sumanymą Nikodemui pasakyti?.. Juk jeigu tik surasim, abiem užteks. Abu draugai nuo mažumės, abiejų gyvenimas nelaimingas, abu galėsime pasidžiaugti, — skverbėsi mintys į Kazio makaulę ir virpino šurpulių nūglamonėtą krūtinę.

— Nikodemai!.. A, Nikodemai!.. už peties ėmė atsargiai judinti.

(B. d.)

Iškirpkite ir siųskite Redakcijon

VARDAS IR PAVARDĖ .....

(Rašykite aiškiai)

SMULKUS ADRESAS .....

Su šiuo siunčiu ..... mil reišų už „LIETUVIO“
prenumeratą 1941 m.

(Parašas)

194... m. .... mėn. .... d.

Siunčiant pinigus reikalinga šitaip ant voko užrašyti:
„LIETUVIS“

São Paulo, Caixa postal 1764.

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia)
Telf. 4-0316

Vidurinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinik-
Visiškai gonorėjos išgydymas per 10-15 dienų su gara-
tija. Konsultorija atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekma-
dieniais nuo 10 iki 12 val.

Daktaras

A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, ve-
nerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 - 12 v. ryt. ir 3 - 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 sobr. /kampus Boa Vista 5-
25 de Março) 2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat r,
aukšte. Tel. buto 2-5068.

DR. A. CANDIA

SIFILIS, GONOREJA VISOSE STADIJOSE
GYDOMA MODERNISKAUSIAIS BŪDAIS
KAINOS ŽEMOS. Palengvina mokėjimo
sąlygas.

BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3º and.

Tel. 4-0218 São Paulo.

Priima nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 7 val. vak
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 val.

Analizių Laboratorija

M. M. KOGAN

Ištyrimas nugarkaulio syvų, kraujo, išmatų, šlapum o
skreplių ir skilvio sulčių.

Auto-vacinos

Gonorėjos ir sifilio diagnostikas

Priima: nuo 8 iki 12 val. ir nuo 2 iki 7 val.

Sekmadieniais nuo 9 iki 12 val.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3-o andar

TEL. 4-0218 SÃO PAULO

Atskirais numeriais

GALITE GAUTI ĮVAIRIŲ LIETUVIŠKŲ LAIK-
RAŠČIŲ, IŠEINANČIŲ ŠIAURĖS AMERIKOJE
ŠIOSE KIOSKOSE: LUZ STOTYJE, PRAÇA DA
SE' (bondžių sustojimo vietoje) IR MOKOS
KIOSKOJE.

CHIROMANTE

Mme Sedefa

Turėdama mokslo ir daugelio metų
patyrimo šioje srityje, siūlo savo patar-
navimą. Neturite pasisekimų ir esate
nelaimingas savo šeimoje arba komercij-
oje? Turite kokių nepasisekimų, kurie
jums kelia rūpesčių? Norite sugrąžinti
savo draugystėn asmeni, kuris nuo jū-
sų atsiskyręs? Norite pašalinti bilė ko-
kių blogybę? Norite turėti geros kloties
darbe? Yra kitokių nenugalimų kliūčių?
Negaisdami kreipkitės į Mme. Sedefa,
kuri suteiks gerų patarimų. Patarimas
sąžiningas, garantuotas ir greitas. Rua
Barão de Jaguará, 1122 prie Largo Cam-
bucy. Priėmimo valandos kasdieną nuo
8 v. ryto iki 20 valandos, sekmadieniais
taip pat.

Aplankykite, kad išitikintu-
mėte

Consulta 5\$000.

Darbininkai

Dėmesio!...

Vyrai bei moterys (vedę ar
nevedę, kurie dirba Industri-
joje, KOMERCIJOJE, arba
TRANSPORTE, gali įsigyti nuo
savą butą be įnašų nei už
žemę, nei už statybą.

Smulkias informacijas tei-
kia „Aliança“, Av. Rangel
Pestana, 1829, 5 aukštas, dar-
bo dienomis.

Reta proga, todėl nepraleis-
kite ir įsigykite nuosavą butą

SKAITYK IR PLATINK
„LIETUVI“

Jei kas nori įsigyti, ar parduoti

namus, žemės sklypą statybai, sítio
arba chacara, lai kreipiasi į agencija
„ALIANÇA“ nes turime labai daug pasiūlyimų kaip
iš vietinių vokiečių taip pat ir iš Santa Catharinos
Paranos ir Minas Geraes Estadų. Dauguma tokių ūkių
gražiai sutvarkyti, ir parsiduoda su viskuom kaip stovi, la-
bai pigiomis kainomis. Kreiptis: Av. Rangel Pestana, 1829
- 5 aukštas, sala 54.

DĖMESIO!

LIETUVIŲ SIUVYKLA

„RŪBAS“

siūva rūbus sulig naujausių madų. Darbas atlie-
kamas diplomuoto siūvėjo sąžiningai ir už darbą
atsako. Didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų.
Galima kreiptis kiekvieną dieną iki 9 val. vakaro.

Atsakomasis siūvėjas JONAS ČIŽINAUSKAS

67 AVENIDA ZELINA - 67

Seniausia lietuvių kolonijoje siuvykla „KAUNAS“

VEDAMA KAUNE DIPLOMUOTO SIUVĖJO J. ŠLIKTOS

Prie siuvyklos taip
pat turime pardavi-
mui baltinių, kakla-
raiščių, diržų petne-
šių, kojinių, įvairių
galanterijoms pre-
kių ir gatavų rūbų.
Čia paduodame kai
kurių gatavų rūbų
kainas:

Vyriškos Kelnės

Pusvilnonės medžiagos
18\$000
Geros išėginės 22\$000
Vilnonės nuo 35\$000 iki
50\$000
Darbinės brimo kelnės
nuo 6.500 iki 14\$000

Vaikams Kelnaitės

brimo nuo 3\$ iki 5\$
kostiumėliai nuo 10\$ iki 18\$
kostiumėliai vilnonės me-
džiagos mūsų pačių išdar-
bio nuo 40\$

NAUJIENA: Iš gerųjų medžiagų likučių turime
pasiūvę mūsų siuvykloje mokyklinio amžiaus berni-
kams kelnaitių, kurias parduodame labai pigiai. Pre-
kės sukainuotos vitrinėje pigiau negu kitur. Užkite
įsitikinti. Esame pasiryžę kuo geriausiai patarnauti.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 40 (Prieš Sorocabana stotį)

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr.

São Paulo. Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir São
Pauli, su daugelio metų pra-
ktikos. — Blombuoja dantis
už 10\$000 u parcelana, arba
sidabru. Darbas garantuotas

Trau kia dantis be skausmo už
5\$00 Atidaryta dieną ir naktį.

Vokiečių fotografijų įstaig

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto

grafijų srity. Specialybė pa

didinime, o taip pat su da-

žiais.

Darbas greitas, sąžiningas

ir pigus. Vyksta į namus fo

rografijų reikalais. Daro iš

roto grafijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua S. Caetano, 447 (se

nr. 111). Tel. 4-5576 S. Paul

PRIĖMĖJA (Parteira)

Linda Rizzoli Marchiani

Diplomuota Ferraro ir São Paulo universitetuose
ir buvusi asistentė Turimo moterų ligoninėje.
Taip pat leidžia hypodermines adatas.

Consultorijos adresas:

RUA SILVA PINTO NR. 303,

S. Paulo.

TELEF. 5-2661.

UZSIPRENUMERUOKITE 1941 M

ŠIUOS LAIKRAŠČIUS:

„DIRVA“ arba „AMERIKOS LIETUVI“. Šiedu vieni iš
didžiausių ir įdomiausių Amerikos lietuvių savaitraščių. Jų
kaina metams tik 20\$000, pusmečiui 10\$000.

Visus čia išvardintus laikraščius galima užsiprenu-
meruoti per „LIETUVIO“ redakciją. Pinigus sūsti „LIE-
TUVIS“ CAIXA POSTAL 1764 S. PAULO, kartu pažymin-
už kurio laikraščio prenumeratą pinigai siunčiami.

Prisiuskite Pašto ženklų už 2\$000 ir gausite visų
aukščiau išvardintų laikraščių po vieną egzempliorių susi-
pažinimui.

RADIO APARATAI TRUMPŲ IR ILGŲ BANGŲ

Labai pigiomis importo kainomis grynais pini-
nigais ir ilgalaikiam išsimokėjimui. Garantija dviem
metam. Nuosava radio aparatų taisymo dirbtuvės.

Inžinierius RIESENFELD

RUA PRATES, 43 (Rua José Paulino kampa-
priešais Luz sodną).

SPAUSTUVĖ BALTICA

Aleksandro Bumblio

S. Paulo, Rua João Theodoro, 194

TELEF. 4-8320

CARMINATIVO PLAZUKA

Geriausias vaistas dėl skilvio, kepenų ir žarnų ligų.

Tikras ir greitas pagijimas.

Išgyk širdies pat savo vaistinėje, nelauk rytojaus.

LIEUVIVIS

13-ti Metai

SÃO PAULO, 1941 m. Sausio - Janeiro mėn. 31 d.

Nr. 4 (682)

Vietos lietuvių gyvenimas

Ar gi ne gėda tokiems?!

Kaip žinome, žlugus Lietuvai daugelis mūsų inteligentų, kurie anksčiau gaudavo riebią algą išsibastė po plačiąją Braziliją. Išsibastė, tai išsibastė — niekas čia jų neapraudo. Bet kad išsibrauktų iš kolonijos lietuvių tarpo, tai labai liūdna. Tuo yra parodyta, kad buvę prisijūti iš Lietuvos įvairūs kolonijos švietėjai dirbo tik už pinigus, be jokios lietuviškumo idėjos. Kada pavarė nuo valdirko lovio, iš kurio skaniai mito, pasirodė, kad jie yra buvę ne „švietėjai“, o tik šešėliai tamsoje.

Veltui skąstis Brazilijos lietuvių obskurantizmu. Turime pripažinti teisingą senovės graikų filosofo Diogeno pasakytus žodžius: „Yra žmonių, bet nėra žmogaus...“ Ir jis turėjo pagrįstą dieną užsidegęs žiburį, vaikščiodamas miesto gatvėmis minioje ieškoti žmogaus...

Buvę mūsų švietėjai lig šiol nėra vienas neužsiprenumeravo lietuviško laikraščio. Ar gi ne gėda tokiems?!

Hs.

Iš Angatuba pandangės

Šio mėnesio 18—19 d. lankėsi pas mus žymus kolonijos lietuvis Jonas Vilkas. Suėję Stašio Pikauskos namuose pasivažiavome, padainavome ir pasikalbėjome apie kasdieninius vargus. Ryte pasibalnoję arklius, išsijojome apžiūrėti kai kurių žemių. Žemės čia gana derlingos ir pasėliai žiūrovui teikia malonų vaizdą. Šiuosmet tikimės padauginti šioje apylinkėje lietuvių skaičių. Iš Čaiuby apylinkės daugumas lietuvių persikėlė gyventi į Angatubą.

Juozas Skripkiūnas

Pinhalão (sul do Paraná)

Kasdieninio gyvenimo aplink kybių verčiamas, atvykau į šias apylinkes. Atvykęs suradau senai mano pažįstamus lietuvis Antaną Augustaitį ir jo uošvį Kazį Vaišvilą su šeiminėmis. Jie gyvena ūkyje netoli Pinhalão ir Jabuty miestelių. Jų namuose apsigyvenau ir aš.

Minėtieji miesteliai, nors jau įsikūrę senai, tačiau visai nedideli, bet su aplinkiniais miestais sujungti geru automobiliams ir vežimams keliu. Pinhalão ir kiti kiek toliau esantys miesteliai didžioji geležinkelio. Vietos čia gražios, lygios, nors kai kur pasitaiko ir kalnelių žemės, nors ne aukščiausios rūšies, bet tinkamos ūkiui. Auga rugiai, kviečiai, dobilai, bulvės ir t. t. Kavos ūkiui žemės čia netinka, nes dažnai pasitaiko stiprių šalų. Parlavimui ūkių šiose apylinkėse yra gana daug ir norintiems kurtis yra patogu, nes kainos žemos: 150—250 mil reisu alkeriui. Ūkius čia taip pat ir nuomuoja. Nuomos kaina 40—60 mil reisu metams už elkerį. Be to, čia galima pirkti ūkių su trobomis, ganyklomis ir kt.

Jei kurs iš lietuvių norėtų įsikurti ūkyje ar pirkti užvestą ūkį šioje apylinkėje, kad bereikalingai netektų mėtų pinigų, nurodant kokį žemės

mių ar ūkio nori pirkti, gal parašyti man laiška. Aš, nors nebūdamas jokių agentu, pasitaraudamas savo tautiečiams, susižinojęs su pardavėjais, pasistengsiu tiksliai informuoti.

K. Gruzdas — Pinhalão.

I biuletinis 1941 m. prnenumera užsimokėjo

1. Lukoševičius Pranas,
2. Levandauskienė Ursulė,
3. Kačinskas Antanas,
4. Jonas Ancevičius,
5. Kostas Šeštelgis,
6. Pileckas Jonas,
7. Klimeikis Vincas,
8. Skrebyš Jonas,
9. Bujokas Antanas,
10. Meškauskas Jonas,
11. Dobrovolskis Juozas,
12. Pikauskas Stasys,
13. Būvius Bonifacas,
14. Pyragius Juozas,
15. Stasys Petukauskas,
16. Judeikis Rapolas,
17. Steponavičius Pranas ir naujai užsiprenumeravo pusmečiui
18. Jačionis Antanas.

Padėka.

PYRAGIUI JUOZUI, už paaukotus „Lietuvio“ reikalams 88000 dėkojame.

Redakcija.

PRANEŠIMAS

Naujoji „Lietuvio“ administracija atdara kasdien (ir šventadieniais) nuo 12 ligi 2 val.

Lietuvos Respublikos Konsulatas, São Paulo,

skubiai ieško Katarinos Stašienės — STACHIS. Ji pati arba kas žino kur ji gyvena, prašoma skubiai kreiptis į Lietuvos Konsulatą, rua Jai guaribe, 477 darbo valandomis. Reikalas yra labai svarbus.

Lietuvos Respublikos Konsulatas

Parsiduoda namas

iš 2-jų kambarių, virtuvės, vonios ir didelės KRAUVUVES.

Vieta labai gera, prie fabriko rajono Ypirangoje, Vila Independencia, rua Cesta, 37. Teirautis ten pat. Bondė ir autobusas „Fabrica“. Reikalinga išlipti prie Antarktikos depozito.

VISI I ŠOKIU VAKARUS, kuriuos ruošia kiekviena sekmadieni Vila Anastazijoje Dr. J. Basanavičiaus mokyklos Tėvų Komitetas mokyklos naudai.

Gražiai praleisite šventadienio vakarus ir kartu paremsite mokyklą Pradžia 7,30 v. v.

SPORTAS

Iš Bom Retiro

STALO TENISAS

Sausio mėn. 15 d. Bom Retiro lietuvičiai turėjo stalo teniso rungtynes su E. C. Democrático, kurias laimėjo šiais rezultatais: 200 x 178, 150 x 86 ir 100 x 99.

Sausio mėn. 22 d. turėjo stalo teniso rungtynes su A. A. Az de Ouro, kurias taip pat laimėjo lietuvičiai. Rungtynių pasėkos tokios: 200 x 164, 150 x 138 ir 100 x 82. Pirmoji lietuvičių komandą žaidė: Aukštinaitis, Banyš, Jurgutis, Jesevičius ir Godliauskas.

FUTBOLAS

Sausio mėn. 26 d. Bom Retiro „Lithuania“ turėjo futbol rungtynes su J. Democrático. Po įtemptos kovos priešui pavyko laimėti 3 x 2. Ateinantį sekmadienį vasario mėn. 2 d. Lithuania turės futbol rungtynes su Švento Juozapo Bendruomene. Reikia manyti, kad rungtynės bus gyvos ir įdomios, nes varžovai nenusiūležiama. Rungtys prasidės 9 val. ryto Bendruomenės aikštėje, kuri randasi Vila Zelinoj prie pat bažnyčios.

V. Jes.

Visuomenės žiniai

Pranešame lietuvių visuomenės žiniai, kad norintieji vykti į šiaurės Paranos lietuvių koloniją apžiūrėti vietas ir žemių gali užsirašyti pas St. Vancevičių, Rua Afonso Pena, 289 S. Paulo. Duodami nemokami biletai į ten ir atgal.

Iš S. Paulo į Paraną važiuojama vasario 3 d., kovo 3 d. ir balandžio 7 d. 6 val. vak. Užsirašyti galima iš anksto ir važiavimo dieną iki 4 val. vakaro.

Į interierą informacijos ir nemokami biletai pareikalavus siunčiami ir paštu.

BRAIŽINIUS dėlei išgavimo iš PREFEITUROSO „ALVARÁ“ ir kitus, kaip paruošimą REQUEREMENTU į Valstybės štaigais ir surišus su tuom vaikščiojimus atlieka geromis sąlygomis Escriptorio „ALIANÇA“ Av. Rangel Pestana, 1829, 5 aukštas. Tel. 3 5350.

Redakcijoje Yra Laiskai:

Kostantinui Matuliui, Vladui Kriauciūnui, Miguel Navratil, Juzė Statkevičienė, Jurgilui Juozui, Jonas Nadołkis, Albinai Januievičiūte.

Kraštas bakažių, gluosnių ir dainų

Žinau aš, kad ištikimi vaikai Daug dievinimo himnų tau supynė, Bet, miela Lietuva, man gaila darosi dažnai Tavo granatomis išplėtos krūtines.

Gal būt todėl man brangūs taip Tavi smūtkeliai Pabirę mano tėviškės laukais, — Kas vakarą jie į laimingą kūdikystę kelia, Kas vakarą aš jiems už Lietuvą meldžiuos.

Kadaise taip nemėgau gatvėse asfalto, Ilgai sapnavosi man grožis parugių, — Sau Lietuvą taip naiviai valzdavausi, —

— Kaštą bakažių, gluosnių ir dainų...

Ir tik kai dienas kūdikystės praeitin pasėjau, Aš pajutau, kaip man brangi esi Ir sodų saldžiame kvėpėjime Ir asfaltuotų gatvių dundesy.

Iš Amerikos lietuvių spaudos

Atgal žiūrėdami, toli neūeisime

Tenai vaitoja parblokšta mūsų brangioji Lietuva. Azijos barbaras jai išveržęs laisvę ir nepriklausomybę, atėmęs gyventojams visokių turta, pasėję schizmą, savo aukai užėjo vergijos pančius, ir paliko ją laukti nežinomo rytojaus. To rytojaus dabar laukia mūsų Lietuva; laukia ir nežino, ko sulauks!

Lygiai nežinodami ko sulauks, savo rytojaus laukia visa eilė prakliūnijų Lietuvos vaikų, kurie ištikimai rūpinasi ir veiks savo Tėvynės nepriklausomybei ir gerovės išlaikymui, pavojui ištikus ir jų gyvybei pavojui pagrūmėjus, turėjo bėgti iš Tėvynės į svietimas šalis, kad ten laikinai apsigyvenus, koncentruoti naujas jėgas gražinimui Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Atsidūrę jie svietimose šalyse, susidūrė su neūzydėtomis gyvenimo aplinkybėmis, kuriose vargdami šiandien kenčia visoki nepriekli. Todėl mus čia ramiai gyvenančius pasaulio kampe ly, pasiekia alkanųjų mūsų brolių ir seserų skundai: iš Vokietijos, Šveicarijos, Prancūzijos, Portugalijos ir iš kitur. Pasiekia mūsų brolių ir seserų skundai ir iš Lietuvos, kur jie vargsta ir kenčia ne dėl savo kalčių. Visų jų akys nukreiptos į išeivijų gyvenančius brolius lietuvius, iš kurių jie tikisi ir laukia bent kokios pagalbos. Nėra dabar ten peltiškų nei tikybinių skirtumų, visi lygūs broliai lietuvi, visi vienodai vargsta ir kenčia, ir visi lygiai laukia išsiluosavimo valandos, kurioje jie tikisi talkos ir didelės pagalbos iš Amerikos lietuvių. Amerikos lietuvių čia gyvenanti nors buvo pasiskirstę savo pažiuromis ir įsitikinimais, tačiau Lietuva ištikus nelaimėi, visi savo pažiuromis skirtumus atidėję į šalį, savo akis nukreipė link tragedijos, ir vienodai ją įvertinę, pradėjo darbą teikimui ir ikalingos pagalbos parvegtai savo Tėvynėi ir jos vaduotojams, kurie savo gyvybę gėlbėdami nuo pavojaus spėjo pabėgti į svietimas šalis, kad ten rengtų planus Lietuvos ateičiai Amerikos lietuvių šita padėti gražiai suprastami, visose savo žymėsnėse kolonijose įsteigė fondus ir į tuos fondus deda aukas šventam tikslui — Lietuvos gelbėjimui ir vadavimui. Nesvarbu kokias vargšais tie fondai vadinami. Svarbu, kad jie įsteigti išeivijos lietuvių pastangomis, vienam ir tam pačiam tikslui — Lietuvos gelbėjimui ir jos nepriklausomybės atsteigimui.

Tam tikslui įsteigti fondai su savo skryniais dabar dirba visomis šalimis. Yra surinkta jau nemažos sumos, o per sekantius mėnesius turėtų būti surinkta šimteriopai daugiau.

— Visas darbas dedamas Lietuvos atvadavimui ir jos nepriklausomybės atsteigimui, yra darbas šventas, ir nuo jo atsisaityti neprivalo nė vienas ištikimas mūsų „kultūringi“.

tautos sūnus ar dukte. Kiekvieno tam tiksiai dėtos pastangos bus vertinga aukant tautos aukuro. Tad kas tik kuo galime, prisidėkime ir stokime prie švento darbo, pasiaukodami Tėvynės vadavimui ir jos nepriklausomybės atsteigimui.

J. J. Bačiūnas.

Kacapiško barbarizmo pavyzdžiai

Visas kultūringas ir laisvę mylintis pasaulis stebėjosi čaro žandarų elgesiu Lietuvoj. Kai įvyko Kražių skerdynės, kai žandarai iškapojo iš dr. V. Kudirkos paminklo Lietuvos Himno žodžius, kai visai tautai buvo uždrausta turėti savo spauda. Panašiuose atsitikimuose įvairių šalių liberaliai sluoksniai smerkė tokį kacapų žiaurumą ir priespaudą.

Ret šių laikų kacapų barbarizmas viršina visus pirmeznius. Iš Berlyno atėjo žinia, kad komisarių isakymu tapo sunaikinta visa brangioji istorinė medžiaga Kauno muziejuje. Senoviškos liėkanos, dokumentai, vėliavos ir kiti dalykai buvo sudeginti. Romuvos namuose, kurie buvo skirti kultūriniam reikalams bolševikai sunaikino visus paveikslus, o dekoruotas sienas užtepė raudona spalva.

Iš Kauno išvežami į Rusijos gilumą inteligentai ir susipratę darbininkai. Į jų vietas atgabenami kacapai. Kacapai bando dabar sunaikinti lietuvių tautą ir su žeme sumaišyti jos liėkanas. Vėliausijai pabėgę iš Lietuvos pasakoja, jog nėra tokio liėtuvio, kuris nedrebėtų nuo visagalinės žvalgybos keršto. Kas atsaisko viešai pareikšti savo pritarimą bolševikių režimui, tas būna likviduojamas. Gyvenimas Lietuvoje pasidardė tikru pragaru.

Lankėsi Redakcijoje

Sausio 20 d. ryte atsilankė Feliksas Kazakevičius. Jis važiuoja iš Rio pas savo broli, kuris gyvena „Nova Letonija“ kolonijoje. Paranos esta-doje ir ten turi nuosavą 15 ha. ūkį. Įkūrėjus miesto gyvenimui ir fabriko dulkiems nusilpninus sveikatą, Feliksas važiuoja apsigyventi provincijon ir ten mano pradėti ūkininkanti ar imtis kokio nors verslo, nes per ilgus fabrikoje metus susitaupė keltą kontųkų. Išvažiuodamas pažadėjo užsiprenumeruoti „Lietuvi“.

Laimingos kelionės Feliksui ir pasisekimo linkime.

— APYTIKRIAI surinktais duomenimis, Brazilijos lietuvių kolonijoje iš 40 tūkstančių žmonių tik 4 tūkstančiai skaito lietuviškus laikraščius. Reikiama, kas dešimtas žmogus perkas lietuvišką laikraštį, o devyni iš jų ir be spaudos „kultūringi“.

PRANEŠIMAS

„Liet. S-ga Brazilijoje“ rua Bandeirantes, 474, kviečia visuotiną susirinkimą š/m vasario mėn. 1 d. 7 val. šeštadienio vakare.

Visų atstovų dalyvavimas būtinas.

Tėvų žiniai

Pranešame, kad lietuvių dr. Vinco Kudirkos mokykloj vaikų registracija tęsiama nuo š/m sausio mėn. 27 d. ligi vasario pirmosios.

Telegramos

— ŠIŲ METŲ pradžioje Kauno kalėjime G.P.U. agentai nužudė Lietuvos dramos artistą Dikinį.

Sakoma, kad to paties likimo sulaukęs prof. Eretas, studentas Jočys, Leimonas ir kiti.

— ŠIAURINIAME Klizuros fronto graikai žygiuoja pirmyn. Nežiūrint italų kontra puolimų, italai pasitraukė iš savo pozicijų palikdami nelaisvę 250 kareivių ir keletą karininkų.

— ISPAIJOS fašistų organas „Arriba“ rašo, kad iš Marsello „Alsina“ laivu į P. Ameriką važiuoja daug Ispanijos respublikonų, kurių tarpe ir buvęs prezidentas Zamora.

— IŠ WAŠINGTONO pranešama, kad greitai laiku Hitleris turėsias 72 tūkstančius kar orlaivių, kurių 36 tūkstančius leis į karą, o kiti — bus laikomi atsargoj. Sąryš su tuo, Amerikos žymus generolas ragina kuo greičiau stoti Amerikai į karą, kad paskiau nebūtų per vėlu.

— 20.000 ITALU belaisvių, kuriuos anglų valdžia norėjo išvežti Indijon laukų darbams, nutarta palikti Afrikoj.

— ISPAIJŲ valdžia nacionallizavo visus valstybėje esančius geležinkelius.

— LAISVUJŲ prancūzų kariuomenė Afrikoj išdaužė Marzuko oazęj buvusių italų tvirtovę ir aerodromą. Marzukas yra 800 kilometrų nuo pietų Tripolio, bet ir ten prancūzų motorizuotos dalys pasiekė.

— VOKIEČIŲ aviacija nubombardavo Maltos saloje esantį Lukas aerodromą.

— ROMOS spauda skelbia, kad jau pasibaigė betvarkė Italijoje.

— Š. M. SAUSIO mėn. 28 d. graikai sulaukė italų blinduotos kariuomenės puolimą, paimdami 90 belaisvių ir automašikų ginklų.

— ITALAI, pralaimėdami visuose frontuose su graikais, giria, kad paskutiniu laiku jiems pradėję sektis: numušė keletą graikų orlaivių ir padėmė daug belaisvių. Bet matyti stiprindami save dvasiniais, savinasi graikų laimėjimus.

— ATENAI, 28. — Anglų aviacijos vadovybės pranešimu, buvo atakuotas Albanas, italų bazė centralinėj Albanijoje. Nors smarkiai apšaudė priešlėktuvinė italų artilerija, visi orlaiviai grįžo į savo bazes. Grįždami anglų lakūnai matė dūmuce liepsnojančią Elbasano miestą.

— IŠ MINAS estados praneša, kad prie Rio Novo netoli vieno teltelio nušoko nuo bėgių keleivinis traukinys. 30 žmonių sužeista, iš kurių trys sunkiai.

— PARSIDUODA Viesbutis geroje vietoje, prie Luz ir Sorocabana stočių. Kaina VI-SAI PIGI. Teirautis — RUA AURORA, 23.

Leid...
Dr...
R...
Ra...
nesunauc...
negrazin...
Ua...
13...
E...
Laukia...
zidnt...
Rjo s...
apie Liet...
tano Sme...
ris jau p...
vu „Serp...
mas yra...
ma, kad...
bės bus...
kuri pasi...
dentų lai...
mokamus...
Lietuvi...
ruošiasi...
vo prez...
yra suda...
pasitik...
duos pir...
Vasario...
nas plat...
pagerbim...
Vietos...
kad Lietu...
pirmasai...
nuo karo...
glaudos...
koji išev...
lės įrašyt...
kaip Liet...
srio 16...
su išeivij...
Užgni...
joj...
Kaip po...
nr. rašėn...
jos vietų...
vo prasid...
mas prieš...
nio režim...
liaus šal...
liuosuoti...
jungo. Be...
mas, kad...
mirtinas...
į pagalbą...
čiu kariu...
biai tapo...
pulka, ki...
mašino s...
ir italų s...
užginčija...
nesą buv...
Po šito s...
ekonomia...
uzėmė vo...
ti, dabar...
muojos g...
liko tik fi...
viską ope...
TURK...
ANKAR...
kų valdži...
mas apie...
mus, pas...
Balkanuo...
Turkiją 8...
mėnės. N...
Hitlerio...
ir yra pa...
kai, gint...
priešų inv...